Länsstyrelsens faktablad

Tillsyn av djurhälsopersonal

– så går det till

När vi på länsstyrelsen meddelar att vi ska komma på kontroll är det helt naturligt att känna en viss oro, särskilt om det är första gången. Syftet med den här informationen är att förklara hur en kontroll inom ramen för vår tillsyn går till, vad som kontrolleras och hur du som djurhälsopersonal kan förbereda dig.

Varför gör länsstyrelsen kontroller?

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Vårt uppdrag är att säkerställa att lagar och regler följs för att skydda djurens hälsa och välfärd, förhindra smittspridning och säkerställa en ansvarsfull användning av läkemedel. Tillsynen omfattar bland annat kontroll av enskild djurhälsopersonal, hygienregler och vårdgivare.
Tillsynen omfattar alla som arbetar inom djurens hälso- och sjukvård, oavsett om du jobbar i enskild firma eller är anställd.

Hur blir man utvald för kontroll?

- Länsstyrelsen gör varje år ett riskbaserat urval av vilka som ska kontrolleras. Urvalet kan baseras på flera faktorer, till exempel:
- Hur länge sedan det var du senast kontrollerades.
- Om du tidigare har haft avvikelser.
- Din förskrivningsstatistik, till exempel när det gäller antibiotika. Länsstyrelsen kan begära uppgifter från E-hälsomyndigheten om din förskrivning och dina rekvisitioner.
- Samordning med andra kontroller, till exempel hygienplan eller djurhållares hantering av läkemedel.
- Anmälningar eller uppgifter som framkommit i andra ärenden.

Vem utför kontrollen och hur går den till?

Det är alltid en länsveterinär från länsstyrelsen som genomför kontrollen. Kontrollen är oftast föranmäld, men kan även vara oanmäld. Om den är föranmäld kontaktar länsveterinären dig i förväg för att boka en tid. Om den är oanmäld kan länsveterinären dyka upp utan förvarning.
Som tillsynsmyndighet har länsstyrelsen rätt att:

- Begära ut upplysningar om din verksamhet.
- Granska journaler, intyg och andra handlingar som rör verksamheten.
- Få tillträde till lokaler och anläggningar som används i verksamheten.

Om du nekar tillträde kan länsstyrelsen begära polishandräckning.

Så görs kontrollen

En kontroll består vanligtvis av tre delar:

1. Inledande samtal
Länsveterinären går igenom en checklista med frågor om din verksamhet. Det kan handla om din förskrivning, instruktioner vid läkemedelsbehandlingar, rapportering och din anmälningsskyldighet.

2. Granskning av journaler och intyg
Länsveterinären granskar utvalda journaler, intyg och eventuella överenskommelser om delegering för att säkerställa att alla nödvändiga uppgifter finns med.

3. Avslutande återkoppling
Efter kontrollen får du muntlig återkoppling. Om det finns avvikelser får du möjlighet att kommentera dem. Inom några veckor skickas vanligtvis en skriftlig kontrollrapport till dig.
I rapporten framgår vad som kontrollerats och om det finns några avvikelser.

Observera att en kontroll kan variera i omfattning och utförande. Den kan även i vissa fall göras administrativt eller digitalt.

Länsstyrelserna

Vad händer om det blir avvikelser?

Det är vanligt att man har någon enstaka avvikelse. Är det enstaka eller mindre allvarliga avvikelser kan dessa följas upp vid nästa planerade kontroll. Om det däremot förekommer många avvikelser eller allvarliga avvikelser kommer länsveterinären att göra en uppföljande kontroll efter en viss tid. Om avvikelser upprepats eller är väldigt allvarliga, kan man få ett beslut om föreläggande. Det betyder att man måste åtgärda sina avvikelser inom en viss tid. Länsstyrelsen kommer då att följa upp att de åtgärder som behövs har genomförts. Ibland kan föreläggandet kopplas till ett vite som behöver betalas om länsstyrelsen vid uppföljning konstaterar att beslutet inte följs.

Om länsstyrelsen anser att det finns skäl för disciplinpåföljd ska länsstyrelsen anmäla det till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård enligt lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård (2009:302).

Tillsyn av vårdgivare – nyheter från 2026

Från och med 2026 införs verksamhetstillsyn av vårdgivare. En vårdgivare är den som bedriver verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Verksamhetstillsynen innebär att hela verksamheten kontrolleras, inte bara enskild personal. Kontrollerna av enskild djurhälsopersonal och hygienplan fortsätter som vanligt.

Mer information om verksamhetstillsyn finns på Jordbruksverkets webbplats.

Vanliga avvikelser

Här är några av de vanligaste avvikelserna som upptäcks vid kontroller.

Antibiotikaanvändning
Det är inte ovanligt att antibiotika används allt för frikostigt. En veterinär får bara ordinera läkemedel till ett djur när det finns behov av det och särskilt överväga behovet vid ordination av antimikrobiella läkemedel. I första hand är det penicillin som vid behov ska användas och i annat fall ett läkemedel som innehåller en substans med så låg risk för resistens som möjligt.
Det är också viktigt att följa de särskilda villkoren gällande exempelvis kinoloner.

Journalföring
När det gäller journalföring är det vanligt att man inte skriver in alla nödvändiga uppgifter om ett läkemedel. Det kan till exempel handla om att man inte skriver vilken koncentration av preparatet som används.

En annan vanlig avvikelse är att det saknas motivering för ordination och val av antibiotika.

Villkorad läkemedelsanvändning
När det gäller villkorad läkemedelsanvändning är det vanligt att anmälan inkommer för sent eller att behandlingsinstruktionerna är bristfälliga. En relativt vanlig avvikelse är att karenstiden inte anpassas vid ändring av dosen.

Det förekommer också att veterinärer förskriver eller tillhandahåller läkemedel på ett otillåtet sätt till besättningar som inte har villkorad läkemedelsanvändning. Se till att anmälan görs i tid och att behandlingsinstruktionerna är tydliga.

Uppgifter till Jordbruksverket
En vanlig avvikelse är att man glömmer att uppdatera sina uppgifter i Jordbruksverkets register. Det gäller framför allt uppgifter om arbetsplats. Se till att dina uppgifter alltid är aktuella. Du kan kontrollera och uppdatera dina uppgifter på Jordbruksverkets webbplats.

Intygsskrivning
Det är också vanligt att man glömmer att fylla i alla fält i intyg. Se till att alla fält är ifyllda och att tomma fält streckas innan intyget lämnas ut.

Kan man överklaga?

Om du inte håller med om en avvikelse kan du komplettera ditt ärende med information efter att du fått kontrollrapporten. Rapporten ändras inte, men din komplettering sparas i ärendet.

Om du har fått ett beslut om föreläggande har du alltid möjlighet att överklaga beslutet. Information om hur du överklagar finns i beslutet.

Kontakta oss

För att hitta aktuella kontaktuppgifter till din länsstyrelse, gå in på: **www.lansstyrelsen.se** och välj det län du tillhör.

Vi är här för att hjälpa till

Kom ihåg att länsstyrelsens roll inte bara är att kontrollera – vi finns också här för att **stödja och vägleda** er i ert viktiga arbete för djurens hälsa. Om du har frågor inför en kontroll eller vill veta mer om vad som gäller är du välkommen att kontakta oss.

För mer information om regler och föreskrifter kan du besöka Jordbruksverkets veterinära författningshandbok.

Länsstyrelserna